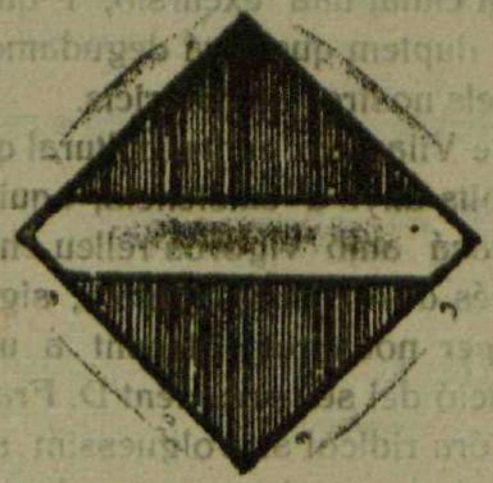

Patria

SETMANARI CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ, BALDRICH, 33, 2.º

Dels treballs publicats ne son responsables sos autors
No 's tornen los originals encara que no 's publiquin.

Preus de subscripció: 1'50 ptas trimestre.

Pago a la bestreta.

Anuncis, remittits i esquesos mortuorials a preus convencionals.

ELÉCTRICA INDUSTRIAL DE VALLS MATEU I CONTIJOCH

DESPATX:
Carrer de Baldrich, 4.

VALLS

DIPOSIT:
Arrabal Caputxins, 19

Instal·lacions generals de llum i força. Aparells de precisió.
Calefacció. Timbres. Parallamps. Telefonía.

Especialitat en les reparacions.

AIGUA DE ROCALLAURA

La més rica del món en estronci i litina. Cura l'albu-
minúria, mal de pedra, dispepsies i reumatisme.

Se pot pendre sola i barrejada amb vi a totes les ho-
res.

De venda a la Farmacia Sabaté i altres.

Una excursió a Vilanova

Uns quants entusiastes joves catalanistes—entre 'ls quals son dignes d' especial rsmarcament En Miquel Mándoli i En Joan Martí—tingueren la bella pensada d' organitzar una excursió a la vila de Vilanova. Ben prompte la seva iniciativa tingué favorable aculliment, no sols entre 'ls socis de l' entitat catalanista, sinó en el sí del nostre Consistori, quin president endreçá als iniciadors de l' excursió falagueres i remerciadores paraules, prometent a l' ensemps son valiosí apoi moral i material per a la millor realització de l' acte. El Sr. Pallarés, per sa part, ajuntá la seva veu a la del Sr. Casas, el'logiant calurosament l' iniciativa d'aquells joves.

Com ja diguérem en edicions passades, aquesta eixida no era d' esplai. Tenia per principal objecte la visita dels organismes culturals i d' educació que conté la vila de Vilanova. No era una excursió per a anar a passar bé un diumenge, sino per a recullir curiosament les ensenyances que prodigaven aquelles institucions culturals, i apropiaries al nostre esperit per a que 'l recort d' aquella excursió no s' esborrés amb lo transcurt del temps, sino que visqués amb existencia esplendorosa en el nostre ánim i ben aviat dongués fruits ubérrims.

Per aquesta causa, sigueren pagats els gastos de viatge i estada de tres obrers, fent-ho per sa part l' Ajuntament amb altres tants, conseguint-se aixís que poguessin participar de l' objectiu primordial de l' excursió els honrats fills del treball, que servant molts d' ells una ardencia fortíssima per a l' il·lustració i cultura, romanen qualques voltes en l' absoluta impossibilitat de poder donar pàbul a ses ferventes ansies regeneradores.

Lo primer diumenge de Març fou el designat per a efectuar l' excursió.

En el tren de les 6'40 del matí sortiren els excursionistes, passant ràpidament el temps del viatge en agradoses converses. A dos quarts de nou arribàrem a l' estació de Vilanova, trobant tot seguit al tercer finet d'

Alcalde d' aquell municipi D. Josep Casellas i al regidor D. Francisco Navarro, els quals donaren la benvinguda als excursionistes en nom de la primera autoritat ciutadana, i del poble qua anava a hostafjarnos. Es justíssim de fer remarcar que aquelles digníssimes autoritats ens ompliren d' atencions durant l' estada a Vilanova, acompanyant-nos a tot arreu i no deixant-nos fins que regressàrem a nostra ciutat en el tren del vespre.

Una volta arribats a Vilanova acudírem a oír missa en el Temple parroquial de Sant Antoni Abat: magnífica i espaiosa església, de moderna construcció i que per sa forma i arquitectura ens recordá la Parroquia de la Mare de Deu del Carme de Valls. Un bell detall: la Missa que 'ls excursionistes oírem, la celebrava un benivolgut compatriota, Mossen Zacarías Casas, organista i mestre de capella d' aquell Temple Parroquial.

Complets els devers rel'ligiosos visitàrem les fàbriques de teixits i filats dels senyors Alegre i Ferrer, i de D. Manel Marqués i Companyia. Els encarregats d'aquells dos establiments fabrils estigueren atentíssims amb nosaltres, recorrent les principals dependencias d' aquells importantíssims centres fabrils, un dels quals sigué la primera fàbrica instal·lada a Espanya, datant la seva fundació de l' any 35 del segle passat. Els obrers que 'ns acompanyaven; portats d' un admirable desig de sapiguer, anaven examinant el funcionament de les màquines, i aquells bons encarregats se constituïren allí en adoctrinadors dels nostres treballadors, explicántlos-hi detalladament la manera de funcionar de qualque artefacte desconegut, i esvaínt amb la seva paraula fácil els dubtes que algunes voltes aquells bons obrers tímidament exposaven.

I arribá l' hora de visitar la famosa Escola d' Industries d' aquella ciutat. Obrers i no obrers teníem vivíssima ansietat en visitarla. Molts de nosaltres no havíem vist encare cap Escola d' Industries, i la curiositat natural restava avivada pel desig intens de examinar-ne d' aprop alguna i compararla amb la d' Arts i Oficis que existeix en la nostra ciutat.

L' Escola superior d' industries de Vilanova es un establiment oficial que concedeix els titols de perit mecànic, químic, elec-

tricista, d' industries textils i químic-coloristes. Es com ja hem dit un organisme oficial quins tituls tenen perfecta validesa, de la mateixa manera que 'ls de qualsevol Universitat o Insitut. Per a 'l desempeny de sa missió educadora compta amb un quadre de 20 professors, incluent-hi entre ells, dos mestres de tallers, persones perítíssimes en el ram d' ebanisteria i mecànica. L' ensenyança de l' escola es, además de teórica, eminentment pràctica, posseint per a la realització i explanació completa d'aquest ram, magnífics tallers de mecànica, fusteria, teixits i filats, i una Central eléctrica per a pràctiques d' electricitat que ara s' está instal·lant, i que a jutjar per les obres tot just començades, será un model valiosíssim. Té además aquella escola, un laboratori químic que ocupa una espaiosa i ben ventilada sala, amb tots els aparells que 'ls avenços d' aquella ciencia reclamen. Es digne també d' esmentarse la classe de dibuix, bell exemplar dins son genre, i on els alumnes de l' escola hi aprenen totes les diferents formes d' aquell art, desde 'l dibuix lineal fins al de construcció de màquines. Les aules de l' escola produeixen en el visitant una agradosa impressió: son espaioses, ben ventilades, amb molta llum i claror.

Totes les dependencias que conté aquell organisme educatiu sigueren recorregudes per els excursionistes, acompanyats del senyor Director de l' Escola D. Josep Mestre, del catedràtic de matemàtiques i Secretari de l' Escola D. Leopold Crusat, i dels mestres de tallers D. Francisco Suñé i D. Joan Mercader. Les delitoses impressions que 'ns produia la visita a les demés dependencias d' aquell establiment, anaren creixent ràpidament a mesura que 'ns donàvem compte de l' altíssima importancia d' ella. Primer sigué una grata sorpresa, i més tart un fervent entusiasme i una sincera admiració a la feconda missió educativa que s' ha imposat aquell organisme, que ha devingut pràcticament en una de les més profitoses escoles d' industries amb que compta la terra catalana.

Els obrers que 'ns acompanyaven foren en realitat els que tragueren més profit de la visita a l' Escola que durá més de dues hores. Allí fou on se manifestaren esplendorosament les intenses ansies d' il·lustració i de

cultura que coven aquells honrats fills del treball. En presència dels diversos tallers de l' Escola, al trobarse en front de les pràctiques realitzades per estudiosos alumnes, pràctiques pertanyents al mateix ofici que ells cultiven, la seva admiració com lo seu entusiasme no tenia límits. Encuriósissims per moltes d' elles quin secret no endevinaven, formulaven als respectius mestres de tallers preguntes i més preguntes, exposaven els dubtes que tenien, i unes i altres eren resoltes pels intel·ligents professors, reflectint-se aleshores en les cares dels fills del treball una suavíssima satisfacció que 'ls hi espurnejava els ulls d' alegria i movia les seves boques pronunciant paraules d' agraiment i d' admiració.

Vingué l' hora de donar per acabada la visita de l' Escola i al sortir d' aquesta, los visitants no pogueren menys de compararla amb un altra escola, fruit asquerós del caciquisme, escola sense mestres, sense alumnes, sense tallers, sense pràctiques, sense disciplina, mancada d' ambient i de callu i que sembla que porta anexe el mal d' origen. Tot en ella jau en la més espantosa desorganització.

Mentrestant arribaren de nostra ciutat el Sr. Alcalde acompanyat de D. Josep Monserrat, D. Pere Roca i D. Calixte Sabater, els que per ocupacions ineludibles no havien pogut acompanyarnos al dematí.

Tots plegats ens dirigírem a la Fonda Espanyola, tenint l' honor de poder estar al costat del Sr. Caselles, Navarro, Mercader i Crusat, sentint que afers importants impedissin la vinguda dels demés convidats. El dinar transcorregué entre mitg de la major alegria. Al destaparse el xampany pronunciaren entusiastes brindis el Sr. Alcalde de nostra ciutat, lo director de l' Escola Sr. Mestre, nostre company de redacció D. Tomás Selva, D. Miquel Mándoli i D. Josep Caselles, tercer finet d' Alcalde de Vilanova.

Previament invitats per la Junta directiva del Orfeó Vilanoví, que vingué a donarnos la benvinguda a l' estació, prenguérem café en aquell casal, de moderna construcció i que ompla maravellosament les necessitats d' aquella entitat coral. Acompanyats de la digníssima junta directiva recorreguérem les diferents dependencias de la Casa admirant especialment la sala d' audicions. Es

El dia 30 del present celebrarà Junta general la comunitat de regants «Regadío de la Serra» per a tractar de l'examen de la Memoria general reglamentaria i l'aprovació dels comptes de gastos corresponents a l'any 1912.

La popular transformista «La Centella» obtingué molts aplaudiments en les funcions amb que actuà a l'Apolo. Es de remarcar la pasmosa agilitat i destresa amb que va interpretant els diferents personatges.

Dissapte passat D. Enrie Hueso, propietari de la màquina de serrar que hi ha prop de l'Estació, va ser agafat per un embarrat, tenint la grandíssima sort de que s'escapés la corretja, no causantse afortunadament, cap llesió ni ferida.

Avui comença a S. Joan lo septenari de la mare de Deu dels Dolors.

Los sermons son a càrrec del sabi jesuïta P. Jesús Mas.

Diumenge passat tingué lloc, amb les formalitats de costum, en lo saló de sessions de les Cases Consistorials, l'acte de regoneixement i classificació dels Moços de l'actual reemplaç.

L'acreditat editor de Barcelona, En Antoni Lopez, acaba d'estampar un útilíssim *Vocabulari ortogràfic* adaptat a les normes del «Institut d'Estudis Catalans» i les obres i treballs dels millors filòlegs, ordenat i anotat pel competent escriptor En Rovira i Virgili.

La *Novíssima ortografia Catalana*, conté, ademés de quatre paraules del Editor, les Normes ortogràfiques del Institut, el text de les normes, un *Vocabulari ortogràfic* bastant complet, amb infinitat d'exemples pràctics i notes finals del Editor.

La *Novíssima ortografia Catalana* amb el *Vocabulari* que l'acompanya, vé a resoldre tots els dubtes ortogràfics fins a les persones menys enteses en matèries filològiques.

L'editor català En Antoni Lopez, Rambla del Mitg, 20, ha prestat un gran servei amb la publicació d'un llibre de tanta actualitat com ho es el que examinem, i que recomanem a quants s'interessin per la nostra llengua.

Llegim en *El Diario de Villanueva i Geltrú* que es molt probable la vinguda a nostra ciutat del Orfeó Vilanoví, que donarà un concert, cantant en la Parroquia de S. Joan la «Salve Regina» de D. Josep Ferrer i Vidal.

Demà estaràn obertes les farmacies dels Srs. Ferrater i Forés.

Se 'ns assegura que per tot l'istiu vinent quedarà acabada l'instal·lació de la xarxa telefònica Tarragona-Valle-Lleida.

Dintre poc nostra ciutat, doncs, podrà gaudir d'un servei de comunicació importantíssim, que li permetrà posarse en contacte ràpidament amb els pobles i ciutats de l'entorn.

Un aplaudiment pel Diputat a Corts, Cambra de Comers i Ajuntament que s'han interessat tan vivament per a la prompte realització de l'obra.

Dissapte passat, procedents de Barcelona, passaren per l'estació d'aquesta ciutat en direcció a Esplugas de Francolí, els alumnes del sisé curs de Medicina, acompanyats d'alguns catedràtics de la Facultat.

L'Associació Catalanista ha cooperat a la Campanya promoguda en pro de la descentralització de les Notaries, enviant el següent telegrama:

«Presidente Consejo.—Madrid. Associació Catalanista Valls demanda immediata derogación disposición Barroso centralizadora Notarias.—Cartañá.»

Degut a l'exquisita amabilitat del Sr. Director del Col·legi de S. Gabriel, Germà Onofre, podem avui donar compte als nostres lectors dels següents dats pluviomètrics, expressats en mil·límetres, corresponents a l'any.

1912	Mm.
Janer	50'5
Febrer	23'5
Mars	0
Abril	147'7
Maig	16'5
Juny	68'0
Juliol	23'5
Agost	19'5
Septembre	15'0
Octubre	45'2
Novembre	0
Desembre	12'8

Total 422

Dies en que hi ha hagut pluja; 33, i sense ella 332.

Comparats els anteriors dats, amb altres d'anys passats, resulta que en els anys de 1908, 1909, 1910 i 1911, hi hagué, respectivament 58, 68, 69, i 58 dies de pluja. Per manera que d'aquells cinc anys, el de 1912 es el en que hi hagué menys jorns plujosos.

La quantitat d'aigua caiguda durant aquells quatre anys de 1908, 1909, 1910 i 1911, ha sigut, respectivament, en mil·límetres 654'35, 384'7, 535'2 i 574'5: a excepció, doncs, de l'any 1909, el passat de 1912 ha sigut el en que ha caigut menys aigua.

Dilluns a la tarde en la carretera del Pla de Cabra, davant de l'Asil de les Germanetes dels pobres, succedí una sensible desgracia de la que fou víctima l'obrer de l'agència Oliva, D. Josep Perera.

Venia de l'estació, conduint un carro de l'agència, quan volguent subjectar lo cavall, saltà a terra amb tanta desgracia que sigué llensat contra la paret, causantse ferides i contusions d'importancia al cap.

Fou degudament auxiliat pels metges Srs. Pamies i Saumell.

No podem menys d'endreçar un justíssim aplaudiment, al digne regidor catalanista D. Josep Monserrat, que complint com a bon ciutadà de la terra catalana, interessat de l'Ajuntament, en la sessió passada, que ajuntés la seva veu a les moltes que per tots los indrets de Catalunya s'han aixecat, demanant la derogació del decret d'En Barroso atentatori al dret Català i a la integritat de l'Institució Notarial.

Fem extensiva la enhorabona als demés regidors de l'ajuntament que aprovaren per unanimitat la proposició del Sr. Monserrat.

En aquesta setmana els candidats a diputats provincials recorren en automovil els pobles de l'extensíssim districte electoral de Valls-Montblanch.

Dijous en el centre d'Unió Republicana hi hagué un miting electoral.

Feren us de la paraula els Srs. Perelló, Ferrer, i Nogués, diputat a Corts per Tarragona-Reus-Falset.

Els Srs. Carner i Domingo (D. Margell) arribaren al Centre a dos quarts d'una de

la nit, dirigint la paraula als que aleshores se trobaven presents en els salons de l'entitat republicana.

Lo miting s'efectuà en mitg del major ordre. L'assistència sigué numerosa.

Per a recomanar a sos amics la candidatura monàrquica, durant aquesta setmana ha sigut entre nosaltres, l'expresident de la Diputació, D. Anselm Guasch i Robusté.

Dimars a les nou del mati, hi hagué una falsa alarma al Pati i carrer de Baldrich, motivada per haverse-li encés a una dona una ampolla que contenia benzina. El fet succedí en el comerç que el Sr. Llagostera té al carrer de Baldrich. Per sort tot seguit sigué sofocat l'intent d'incendi, no rebent aquella dona més que l'esglai corresponent.

Ahir morí en aquesta ciutat la virtuosa senyora D.ª Francisca Briansó, mare dels Rvnts. D. Policarp i D. Francisco Montserrat.

La finada tenia en nostra ciutat moltes simpaties, a causa dels sentiments caritatius que l'adornaven.

Enviem a sos fills i demés familia l'expressió de nostre més sentit condol.

Del dia primer al 6 del present han anat incorporantse a les respectives caixes de reclutament, els moços del reemplaç del 1912.

Desitgem que tinguin un servei ben feliç i quan ans millor retornin a ses llars.

Ha mort a Madrid el senador per aquesta provincia D. Agustí Sardà i Llaveria.

El finat desde una posició modestíssima, merecés a son constant treball, havia sapigut enlairarse a alts càrrecs, essent ja la tercera vegada que era el legit senador per Tarragona.

Descansi en pau.

La Junta local de protecció a l'infancia i represió de la mendicitat ha fet circular unes fulles, quin hermós contingut no podem menys d'insertar:

«Hace más de un mes dirigimos a este pueblo una alocución impetrando de sus generosos sentimientos, una limosna para la obra que patrocina la Junta de Protección a la Infancia y Represión a la Mendicidad de que formamos parte.

Suponemos habrá leído dicho documento y penetrado del valor social que representa nuestra institución, cuyos fines son proteger a la infancia desvalida, esos tiernos retoños de nuestra raza, a quienes como a hijos les debemos sustento, cuidados y educación; así como el extinguir la mendicidad explotadora y auxiliar a la indigencia vergonzante, que entre una vida de miseria y privaciones y con los que hemos de ser misericordiosos en nombre de Dios y de la Humanidad.

Por tales motivos no dudamos que dada su cultura, moralidad y patriotismo, deje de secundarnos en tan magna empresa, que requiere los esfuerzo de todos, por lo que le incluimos un boletín de subscripción para que se sirva darnos con que cantidad desea contribuir a ella.

Esperando que nos atienda según sus fuerzas y bien entendido que esta Junta aprecia como mejor una cantidad módica reiterada cada mes, le expresamos nuestro profundo agradecimiento así como hacemos votos por que el cielo se lo recompense.

Aprovechan la ocasión para manifestar a V. su mayor aprecio y consideración estos S. S. q. l. b. l. m.—El Alcalde Presidente, Juan Casas.—Vocales: Rodolfo Vidal, Dr. Manuel Tarrés, Pbro., Juan Roset, An-

tonio Lidón Pablo Roa, Mercedes de Colubi, Conrado Torner.»

REGISTRE CIVIL

Inscripcions ultimament verificades.

NAIXEMENTS

Artur Grivé i Grivé.
Concepció Vives i Pié.
Maria de Misericordia Capdevila Damunt.

DEFUNCIONS

Antón Magrané i Pamies, 29 anys.
Josep Lladó Alentorn, 79 anys.
Sofia Baldrich i Malá, 21 anys.

MATRIMONIS

Ramón Figueroja Genius amb Adelaida Pasalaigua i Icart.

BANCO DE VALLS

Cuentas corrientes de la clase obrera

Han ingresado en esta fecha:
Por 167 impositaciones siendo
20 nuevas 80.690'35
Se han devuelto á petición de
95 interesados 31.978'43

Valls 3, 5, y 7, de Mars de 1913.

EL SECRETARIO,
JOSE CAYLA

“TARRAGONA AGRÍCOLA”

Preu de suscripció: 8 pesetes l'any

Director-Propietari

D. J. Mestres Miquel, Director de la Catedra Ambulant d'Agricultura.

Redactors

D. Josep Valls, Ingenyer agronom de la provincia.
D. Lluís Ballester, Perit agronom.
D. Salvador Martí Inspector provincial de Higiene pecuaria.
D. Francisco Ballester Castelló, Director del Laboratorio Químico Enológico de Valls.

Secretari

D. Lluís Carbó Parota, Propietari.

Administrador

D. Francisco Nel·lo, Advocat.
S'envian números de mostra a qui ho demani.

RAMBLA S, JOAN 62. TARRAGONA

POSTALS

de totes classes

Estampes per a l.^a Comunió

Blapissos KOH-I-NOOR

SELLOS CAUCHUCH

VISTES DE VALLS

TINTES WIGTY

Objectes d'escriptori

E. QUERALT

BALDRICH, 48.-VALLS

Imp. de E. Queralt, Baldrich, 48.—Valls.

MAQUINAS PARA COSER

Representante en Valls y su comarca

RAMÓN CASAS

IGLESIA 12, 2.º

DISPOSABLE

COMERS DE QUEVIURES

JOAN RIBE

BALDRICH, 37. - VALLS

Se recomana aquesta casa per la bona qualitat dels articles que expendeix, a drets sumament econòmichs,

Articles de cereria de tota classe; espelmes classe 1.ª a 1'20 ptas. kilo, classe extra a 1,80 ptas. kilo,

Extens assortit de pastes italianes y d'ou.

Unich diposit de l'acreditada PASTA "SARROB"

PASTELERIA
Y COLMADO

JAIME DURAN

BALDRICH, 42. - VALLS

Gran surtido de Quesos, Mantecas y conservas de todas clases.

Pasta de huevo fantasía y productos Maggi para sopa'

ESPECIALIDAD EN CAMELOS DE LIÓN, RUSOS
Y PASTILLAS DE CAFÉ CON LECHE

SASTRERIA

Joseph Catalá y Folch

CARRER DE SANT OLAGUER, 5. - VALLS

Gran existencia en géneros de totes classes, en llana, vellut y dril. Especialitat en la mida.

TRAJOS DESDE 30 A 90 PESSETES

Trajos confeccionats de noys pera Primera Comunió.
Mantes de viatge y Tapabocas.

PREUS ECONOMICHS

BRODATS A MÁQUINA

SE FAN DE TOTES CLASSES

PER A LOS ENCARRECS A LA SASTRERIA

GAIETÁ CASAS

7, CARRER MAJOR, 7.-VALLS

S'ensenya a brodar a máquina.

Fábrica d' Alcohol Vínic, y Aguardent y Licors

AIXAROPS Y HORCHATES

DE

Francisco Castellet

VALLS (TARRAGONA)

PROVÉU EL

ANIS AVISPA

y os convenceréu de sa superioritat.

EXIGIULO PER TOT ARREU

SEGUROS

Incendios

Vida

Cristales

Accidentes

Enfermedades

REPRESENTANTE: RAMON CASAS

IGLESIA, 12 Y 14. - VALLS

ROYAL INSURANCE CO. LIMITED
SEGUROS CONTRA INCENDIOS

Compañía Real de Seguros contra Incendios

FUNDADA EN LIVERPOOL EL AÑO 1845

Capital suscrito L. 2.944,680 Capital desembolsado 441.702

Capital desembolsado y reservas segun balance 1909, 498 Millones 309,408 ptas sin contar las primas á cobrar.

Establecida legalmente en España por D. del 6. de 1.º de Octubre de 1872

En el desastre de San Francisco de California, la compañía ROYAL ha pagado de una sola vez, la colosal cantidad de más de 40 millones y medio de pesetas, sin necesidad de tocar sus reservas.

Los siniestros se pagan en Barcelona. Primas económicas.

Agencia General de España, Plaza de Cataluña, núm. 15, J. CALSINA Y S ER A. G.

Representante para los partidos de VALLS, MONTBLANCH y VENDRELL,

RAMON CASAS

calle de la Iglesia núm. 12 y 14, 2. - VALLS.